

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန

မက်မန်းပင်

အကြောင်း သိကောင်းစရာ

နှင့်

စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

မက်မန်းပင် အကြောင်း သိကောင်းစရာ
နှင့်
မက်မန်းပင် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

မက်မန်းပင် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

မြန်မာအမည်	-	မက်မန်း
အင်္ဂလိပ်အမည်	-	Damson Plum
ရုက္ခဗေဒအမည်	-	<i>Prunus communis</i>
မျိုးရင်းအမည်	-	Rosaceae

၁။ မူရင်းဒေသ

ဥရောပ၊ တရုတ်၊ ဂျပန် တို့ဖြစ်သည်။

၂။ မျိုး

မက်မန်းမျိုးကို သီးစားမျိုးနှင့် ဆားရည်စိမ်မျိုးဟူ၍ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ သီးစားမျိုးတွင် ကွတ်ခိုင်မက်မန်းမျိုး (Santarosa) သည် အညိုရောင်ရှိ၍ အလုံးကြီးပြီး၊ အစေ့သေး၍ လတ်လတ်ဆက်ဆက် စားသုံးနိုင်ပါသည်။

ဆားရည်စိမ်မျိုးတွင် မက်မန်းအညိုမျိုး၊ မက်မန်းအနီမျိုး၊ မက်မန်းအဝါမျိုး ဟူ၍ ခွဲခြားထားပါသည်။ ဆားရည်စိမ်မျိုးမှ မက်မန်းဝိုင်၊ မက်မန်းဆားရည်စိမ်၊ မက်မန်းတော်ဖီ စသည်များပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

၃။ စိုက်ပျိုးသည့်ဒေသ

နေရောင်ခြည် ကောင်းမွန်လုံလောက်စွာရရှိပြီး လေးပြင်းတိုက်ခတ်မှု၊ ဆီးနှင်းကျရောက်မှုနည်းပါးသည့် နေရာဖြစ်သင့်သည်။ တောင်ကုန်းမြေမြင့်ဖြစ်လျှင် (၁၀%) အစောင်းထက် မများသော နေရာဖြစ်သင့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကွတ်ခိုင်၊ ကလေး၊ ပြင်ဦးလွင် နှင့် ချင်းပြည်နယ်များတွင် စိုက်ပျိုးပါသည်။

၄။ ရာသီဥတုအခြေအနေ

ဆောင်းရာသီ ၄၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်အထိနှင့် နွေရာသီတွင် ၉၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက် တွင် ဖြစ်ထွန်းသည်။ မိုးရေချိန် ၃၀ - ၆၀ လက်မအတွင်း စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်း ကောင်းမွန်ပါသည်။

ပင်လယ်ရေမျက်နှာအပြင်အထက် ပေ(၃၅၀၀) အထက် ကောင်းမွန်စွာ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပါသည်။

၅။ မြေအမျိုးအစား

ရေစီးဝင်မှုကောင်းမွန်သော မြေဖြစ်၍ (၄.၅ - ၅)ပေ အနက်ထိ မြေကျစ် (Hardpan Compacted Layer) မဖြစ်သင့်ပါ။ နှစ်ရှည်ပင်များအတွက် ရေထိန်းသိမ်းနိုင်သော မြေသားကောင်းဖြစ်သင့်ပါသည်။ မြေအချဉ် အငန်ဓာတ်အနေဖြင့် PH - ၄.၅ - ၆.၅ အတွင်း နှစ်သက်သည်။

၆။ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

ဥရောပ မျိုးများအား (၂)နှစ်သား အဖူးမြှုပ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂျပန်မျိုးများအား (၁)နှစ်သား အဖူးမြှုပ်ပင်ကိုလည်းကောင်း စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဆောင်းရာသီ အအေးဒဏ် လွတ်အောင် ရှောင် စိုက်ပျိုးရန်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် (၂၀ x ၂၀)ပေ နှင့် (၂၄ x ၂၄)ပေ စိုက်ပျိုးကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

၇။ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

စိုက်ပျိုးချိန်တွင် (၁)နှစ်သား အဖူးမြှုပ်ပင် သို့မဟုတ် (၂)နှစ်သား အဖူးမြှုပ်ပင် စိုက်လျှင် အမြစ်ကို လိုသလောက်ထားကာ ထပ်ဖြတ်ပေးပြီး ပင်မ ပထမဆုံးကိုင်း (၃) ကိုင်းကို ရွေးချယ်ပါ။ ၎င်းကိုင်းများကို (၂၀)လက်မထက် မပိုစေဘဲ ဖြတ်ပါ။ အသီး မသီးမီကာလတွင် အပင်ပုံသွင်းပါသည်။ ကိုင်းဖျားကိုသာ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ လေဝင် လေထွက်ကောင်းရုံ၊ နေရောင်ခြည်ကောင်မွန်ရုံသာ ဆောင်ရွက်ပါ။

၈။ အသီးသီးမှု အလေ့အထ

(၂)နှစ်သားနှင့် ၎င်းအထက်ကိုင်းများမှ အပွင့်ပွင့် အသီးသီးသည်။ ကိုင်း၏ အဖျားပိုင်းတွင် သီးလေ့ရှိသည်။ (၆)ပေရှည်ကိုင်းတွင် ထိပ်ဖျား (၂)ပေ၊ (၃)ပေတွင် အသီးများ သီးလေ့ရှိသည်။ သန်စွမ်းသော အပွင့်အဖူးများမှ အသီးသီးလေ့ရှိပြီး ၎င်းပွင့်ဖူး များရှိသော ကိုင်းများသည် တိုတောင်းပြီး တုတ်ခိုင်လေ့ရှိသော ကိုင်းများဖြစ်သည်။ အသီးများမှာ အသီးကိုင်း၏ ထိပ်ဖျား ပါးလွှာသော အခေါက်အသားရှိသော နေရာများ တွင် သီးလေ့ရှိပါသည်။

၉။ ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးခြင်း

အပင်၏ အဓိကလိုအပ်သော ဓာတ်မြေဩဇာမှာ ယူရီးယား၊ တီစူပါ၊ ပိုတက်ရှ် (NPK) ဖြစ်သော်လည်း ယူရီးယားနှင့် ပိုတက်ရှ် များမှာ ပို၍ အရေးကြီးသည်။

အပင်ကြီးတစ်ပင်အတွက် ယူရီးယား N (၁.၇၅ - ၃)ပေါင် အထိ ကျွေးရန်နှင့် ပိုတက်ရှ် K (၂.၂၅)ပေါင် ကျွေးခြင်းဖြင့် အထွက်နှုန်းကို ပုံမှန်ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ အရွက်ထဲရှိ N (၂.၁ %) နှင့် K (၂%) သည် အသီးထွက် အကောင်းဆုံး အခြေအနေ ရရှိမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

၁၀။ ရေပေးသွင်းခြင်း

အသီးတင်မှု၊ သီးထွက်ပေါ်မူတည်ပြီး ရေလိုအပ်မှု အနည်းအများရှိပါသည်။ အသီးများများတင်လျှင် ရေများများလိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အသီးများကို ခြွေပေးပြီး လိုအပ်သလောက်သာ ချန်ထားခြင်းဖြင့် ရေလိုအပ်မှုလျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။

အပင်ကြီးထွား၍ အသီးကြီးထွားနေဆဲကာလတွင် မြေတွင် ရေရှိနေလျှင် အသီးတင်နှုန်းကောင်းပြီး အထွက်နှုန်းကောင်းသည့်အပြင် အသီးကြီးကြီး သီးနိုင်ပါသည်။ အသီးကောင်းစွာ မကြီးရင့်မီ ရေလျော့ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့လျှင် အသီးတင်မှု လျော့နည်းကျဆင်းသွားပါသည်။

၁၁။ အသီးညှက်ခြွေခြင်း

မက်မန်းမျိုးအများစုမှာ အသီးညှက်ခြွေရန် မလိုအပ်လှချေ။ သို့သော် အသီးများစွာ သီးတတ်သော ဂျပန်မျိုးများကိုမူ သီးညှက်ခြွေခြင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အပင်သက်တမ်း ကြာရှည်စွာ သီးနိုင်ရန်နှင့် အသီးပုံမှန် အရွယ်အစား ကောင်းမွန်ရန် ခြွေလေ့ရှိပါသည်။ ဓာတုဆေးများဖြင့်လည်း ခြွေချလေ့ရှိပါသည်။

၁၂။ ပိုးမွှား ရောဂါများ

ပိုးမွှားအနေဖြင့် ကျိုင်းများ၊ ဘောက်ဖတ်များ ကျရောက်တတ်သည်။ ရောဂါများအနေဖြင့် ဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါများကြောင့် အပင်ပုခြင်း၊ မှိုများကြောင့် အသီးနှင့် ပင်စည်တွင် ချိုင့်ခြင်း၊ ပုပ်ခြင်းများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

၁၃။ ခူးဆွတ်ခြင်းနှင့် အထွက်

ဧပြီလမှနေ၍ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လအထိ အသီးခူးနိုင်ပါသည်။ (၂)ကြိမ်မှ (၃)ကြိမ် အထိ ခူးဆွတ်ရပါသည်။ အသီးထွက်ရှိမှုအနေဖြင့် တစ်ပင်လျှင် (၁.၇၅ မှ ၁.၅)တင်းအထိ ထွက်ရှိပါသည်။